

SIA “SUPREN”

VĒJA PARKA UN TĀ SAISTĪTĀS
INFRASTRUKTŪRAS BŪVNIECĪBA
JĒKABPILS NOVADA MEŽĀRES UN
VĪPES PAGASTU TERITORIJĀ

Ietekmes uz vidi novērtējuma
ziņojuma kopsavilkums

Rīga, 2026. gada 8. septembris

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Virsraksts	SIA "Supren" vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā.
Klients	SIA "Supren"
Izpildītājs	SIA "Ecosystem solutions Latvia"
Dokumenta tips	Kopsavilkums
Datums	2026. gada 8. septembris
Ziņojuma izstrāde	Anna Brokāne (MSc. Vides plānošana) Paula Emīlija Ķiesnere (MSc. Ilgtspējības zinātne) Arta Kauķe (MSc. Vides zinātne)
Kartogrāfiskais materiāls	Alise Vilciņa (BSc Vides Zinātne) Arnolds Fridrihsons (BSc Ģeoinformātika un tālīzpēte)

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanā iesaistīto ekspertu saraksts

Vārds, uzvārds	Ekspertīzes joma	Izglītība / eksperta sertifikāta Nr.
Anna Brokāne	Vides troksnis, gaisa kvalitāte	Maģistra grāds Vides plānošanā
Paula Emīlija Ķiesnere	Klimats, klimata pārmaiņas	Maģistra grāds Ilgtspējības zinātnē
Arta Kauķe	Sociālekonomiskā ietekme, Sabiedrības iesaiste	Maģistra grāds Vides zinātnē
Monta Anna Rudmieze	Vides troksnis	Bakalaura grāds Vides zinātnē
Gustavs Baumanovskis	Hidroloģija, ģeoloģija, hidroģeoloģija	Bakalaura grāds Ģeogrāfijā
Gunta Evarte-Bundere	Augi un biotopi, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, invazīvās sugas	Vaskulārie augi un biotopu grupa: meži un virsāji, purvi, tekoši saldūdeņi, zālāji, sertifikāts Nr. 250, derīguma termiņš 29.03.2031. (tekošie saldūdeņi – 22.05.2029.) Doktora grāds Bioloģijā (botānikas apakšnozarē).
Madara Ūdre	Augi un biotopi, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, invazīvās sugas	Biotopu grupa zālāji, sertifikāts Nr. 239, derīguma termiņš 17.06.2027. Maģistra grāds Ģeogrāfijā
Gaidis Grandāns	Ornitoloģija	Putni, sertifikāts Nr. 061, derīguma termiņš 15.02.2029. Maģistra grāds Bioloģijā
Klinta Valija Kupče	Sikspārņi	Sikspārņi, sertifikāts Nr. 250, derīguma termiņš 06.04.2028. Bakalaura grād Bioloģijā.
Laura Hrisanfova	Ainava	Ainavu arhitekta, sertifikāta Nr. 73 – 2019. Maģistra grāds telpiskās attīstības plānošanā un telpiskās attīstības plānotājs.
Ritvars Ritums	Kultūrvēsture	Maģistra grāds vēsturē
Viesturs Ozols	Mirgošanas efekts	Maģistra grāds bioloģijā
Eteri Eha	Zemās frekvences troksnis	Zinātņu maģistrs ekoloģiskajā inženierzinātnē

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Šis kopsavilkums sagatavots, pamatojoties uz ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojumu par SIA “Supren” plānotā vēja parka un ar to saistītās infrastruktūras būvniecību Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā.

IVN ziņojums sagatavots atbilstoši kompetentās institūcijas – Enerģētikas un vides aģentūras – izsniegtās programmas prasībām un ietver informāciju par paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz vidi, tostarp bioloģisko daudzveidību, ainavu, troksni un citiem vides faktoriem, kā arī izstrādāti pasākumi negatīvo ietekmju novēršanai, samazināšanai vai kompensēšanai un ieteikumi turpmākai vides uzraudzībai.

IVN ziņojumu izstrādājusi SIA “Ecosystem solutions Latvia”, piesaistot attiecīgo nozaru ekspertus.

Paredzētās darbības ierosinātājs ir atjaunīgās enerģijas attīstītāja European Energy grupas uzņēmums SIA “Supren”.

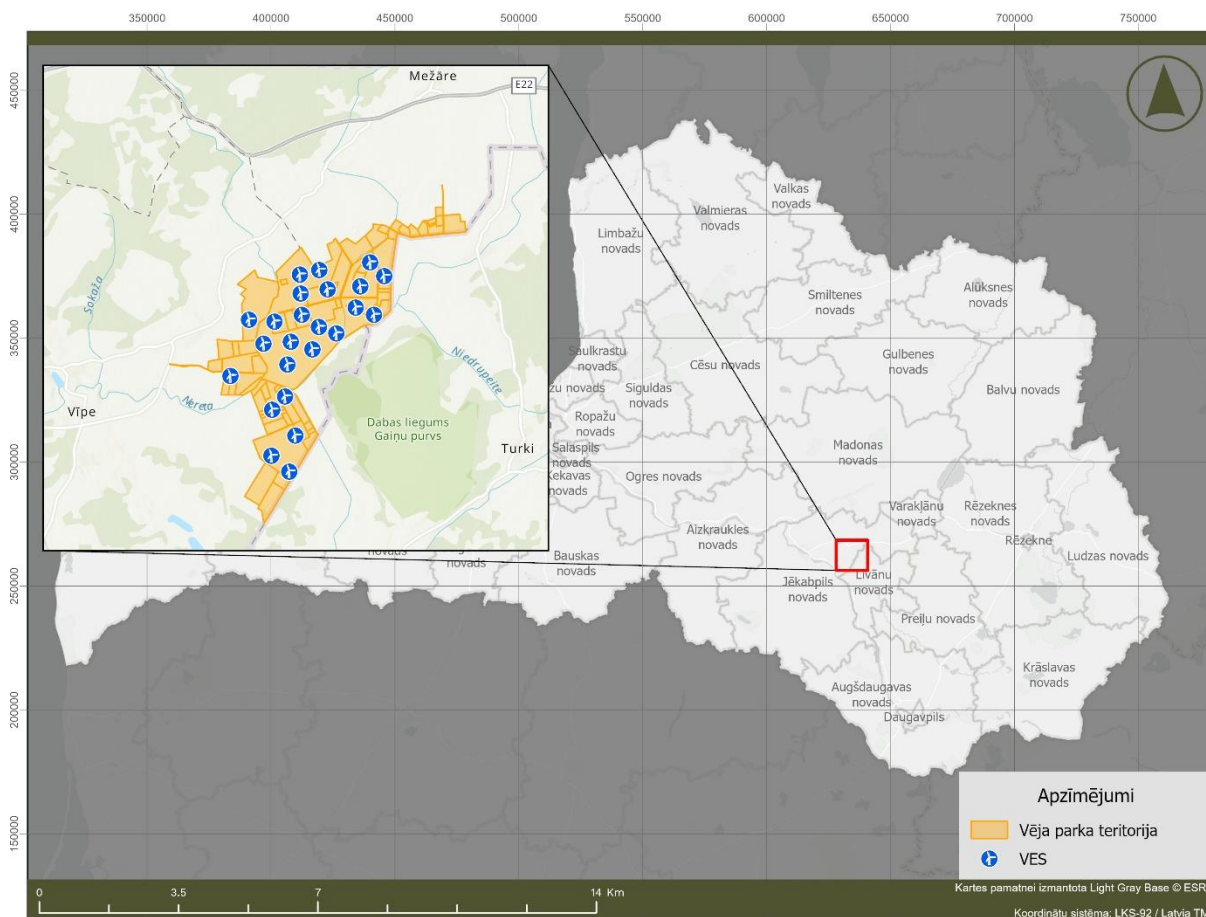
Ietekmes uz vidi novērtējuma process

1. Paredzētās darbības ierosinātājs (SIA “Supren”) iesniedza iesniegumu ietekmes uz vidi sākotnējām izvērtējumam 15.04.2024.
2. Lēmums par IVN nepieciešamību pieņemts 02.05.2024. (lēmuma Nr. 5-02-1/27/2024)
3. Programma ietekmes uz vidi novērtējumam izsniegta 30.05.2024., grozījumi IVN programmā veikti 10.07.2025.
4. Tika organizētas divas IVN sākotnējās sabiedriskās apspriedes periodā no 19.05.2025. līdz 19.06.2025.:
 - a. 2025. gada 28. maijā, trešdienā, plkst. 18:30, Mežāres Tautas namā, adrese: "Druvasnieki 16A", Mežāre, Mežāres pag., Jēkabpils nov., LV-5226,
 - b. 2025. gada 29. maijā, ceturtdienā, plkst. 18:30, Vīpes Tautas namā, adrese: "Vālodzīte", Vīpe, Vīpes pag., Jēkabpils nov., LV-5238.
5. IVN ziņojuma sabiedriskā apspriešana paredzēta 2026. gada no septembra līdz oktobrim, tās ilgums sastāda 30 dienas. Apspriede oficiāli tiks izziņota, atbilstoši likumā noteiktajai kārtība septembra otrajā pusē.
6. IVN ziņojuma sabiedriskā apspriešanas klātienēs sanāksme paredzēta 7. oktobrī Mežāres ciemā, kur tiks nodrošināta iespēja pieslēgties attālināti.
7. Pēc sabiedriskās apspriedes IVN Ziņojums tiks iesniegts Valsts vides dienestā. Nepieciešamības gadījumā pirms tā iesniegšanas, ziņojums var tikt papildināts, ņemot vērā sabiedrības, pašvaldības un valsts institūciju viedokli un komentārus.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

IEVADS

Vēja parks un ar to saistītās infrastruktūras būvniecības plānota Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagasta lauksaimniecības zemēs. Paredzētās darbības izvietojums attēlots 1.attēlā.

1. attēls. SIA "Supren" vēja parka atrašanās vieta

Piekluve VES parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts galveno autoceļu A12 Jēkabpils—Rēzekne—Ludza—Krievijas robeža (Terehova), valsts vietējo autoceļu V795 Mežāre-Vīpe-Stūrnieki, pašvaldības un AS "Latvijas valsts meži" autoceļiem, kā arī jaunizbūvētiem pievedceļiem.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

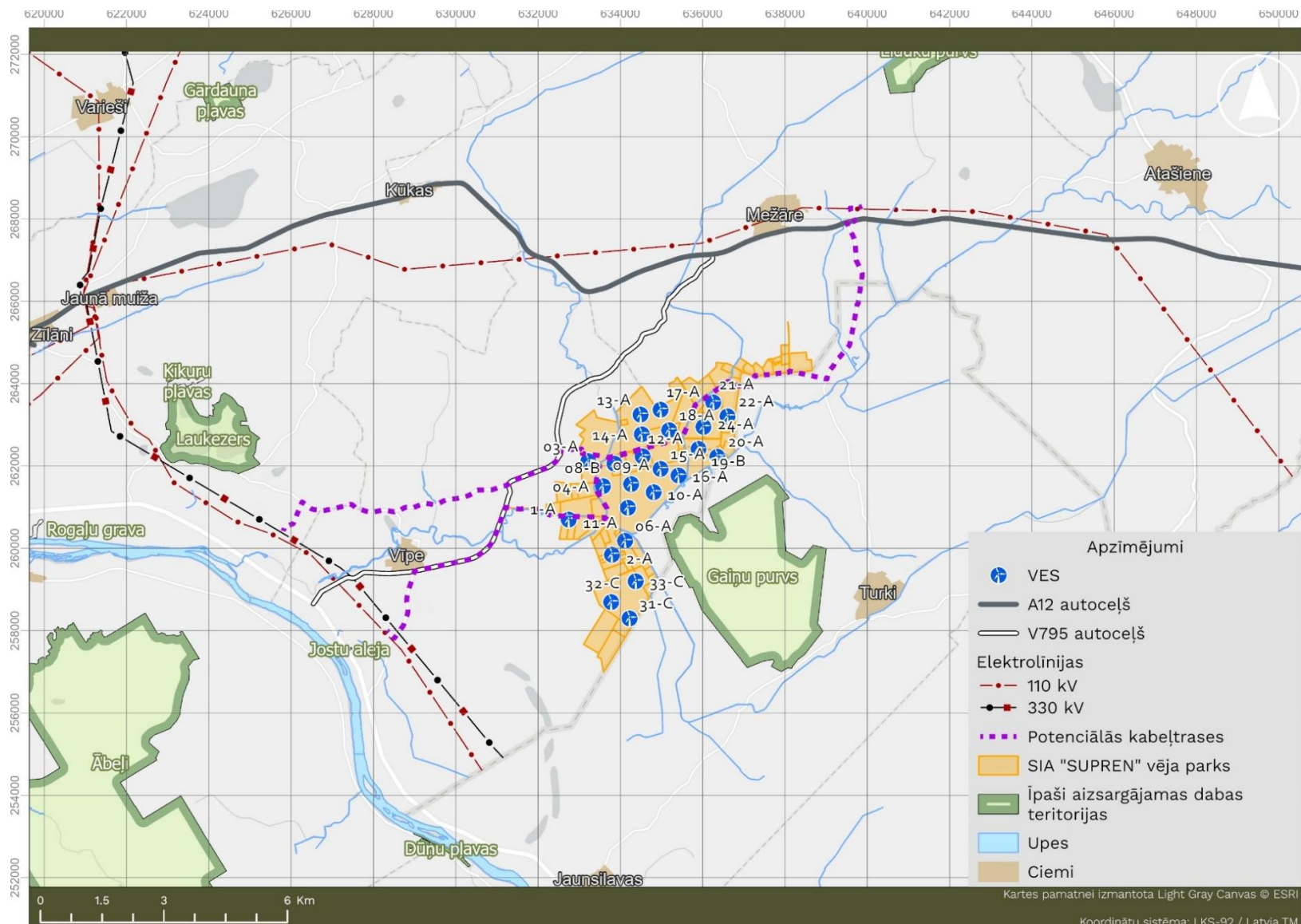
Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 24 jaunākās paaudzes vēja elektrostacijām (turpmāk arī – VES, turbīna), kuru kopējā jauda varētu sasniegt ~173 MW (katras VES nominālā jauda plānota ap 6-7 MW). Plānoto VES torņa augstums var sasniegt 162–167 m, bet kopējais augstums ar spārniem – līdz 250 m.

Vēja elektrostaciju būvniecības iespējas tika pētītas 72 zemes vienībās, kuru kopējā platība sastāda 1490,70 ha. Izpētes rezultātā identificētas 12 zemes vienības vai to daļas, kurās iespējama VES izvietošana (skatīt 1. tabulu).

1. tabula. Vēja elektrostaciju novietojums

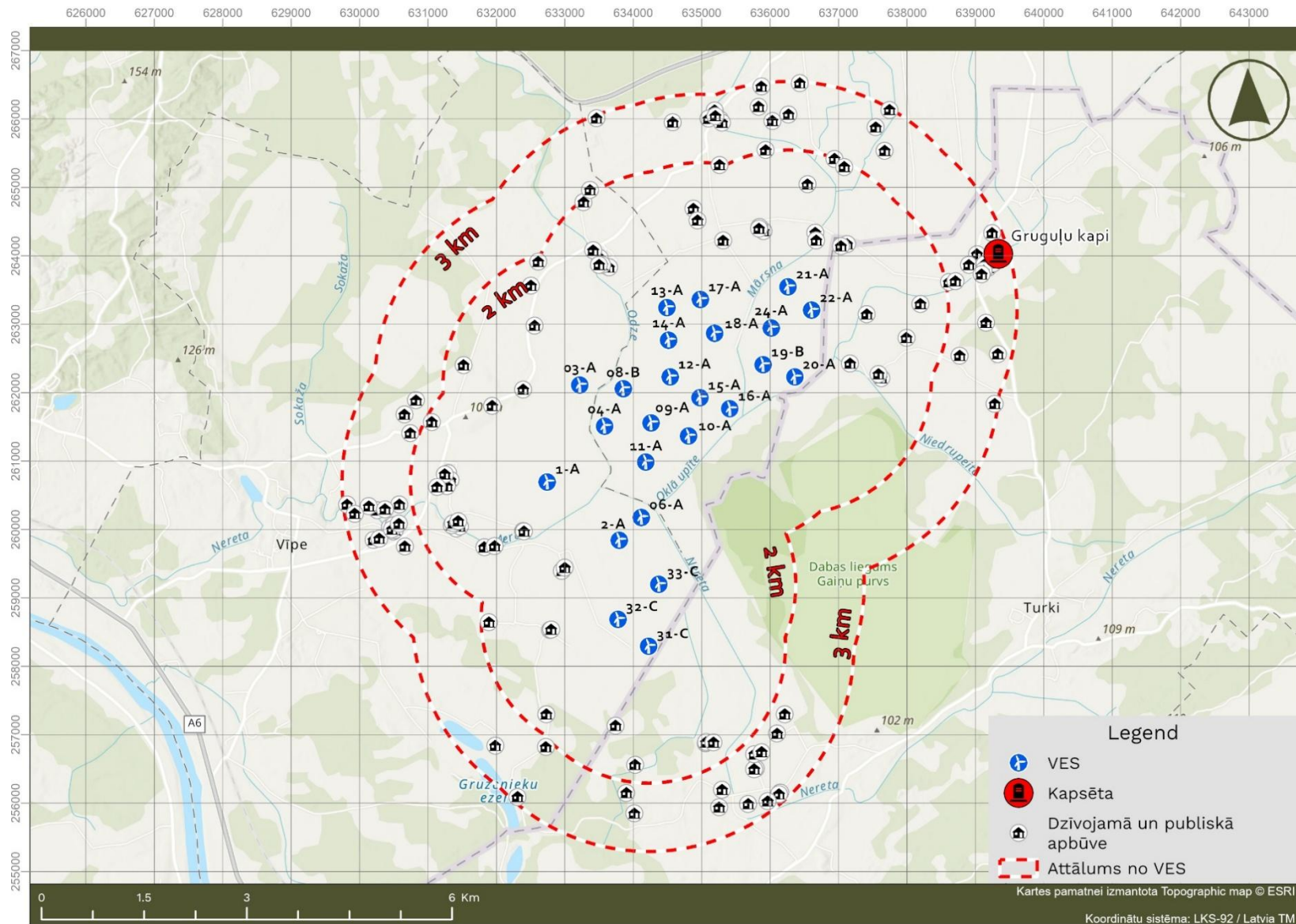
VES Nr.	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Koordinātas	
		x	y
01-A	56960030130	632748	260694
02-A	56960040326	633794	259844
06-A		634118	260176
03-A	56960020034	633219	262110
08-B	56760080105	633852	262059
04-A	56760080189	633579	261508
09-A		634261	261559
10-A		634809	261364
11-A		634183	260986
15-A		634975	261926
16-A		635412	261765
19-B		635898	262410
12-A	56760080101	634537	262230
13-A	56760080186	634492	263242
14-A		634518	262768
17-A		634980	263362
18-A	56760080103	635188	262868
20-A	56760080030	636360	262229
21-B	56760080191	636261	263547
24-A		636015	262946
22-A	56760080142	636609	263206
31-C	56960040047	634225	258293
32-C		633777	258687
33-C		634375	259196

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

2. attēls. Vēja parka izpētes teritorija un tās apkārtnē.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

3. attēls. Dzīvojamā un publiskā apbūve 3 km attālumā no vēja elektrostacijām.

1. Ietekme uz ģeoloģiskajiem, hidroģeoloģiskiem un hidroloģiskiem apstākļiem

Paredzētās darbības teritorija atrodas tipiskā zemienes reljefā ar mazcaurlaidīgiem nogulumiem (māls, aleirīts, smalka smilts), kas veicina augstu ilgtermiņa gruntsūdens līmeni. Faktisko hidroģeoloģiju teritorijā nosaka blīvi izvietotās meliorācijas sistēmas un to pietece teritorijā esošajām ūdenstecēm. VES pamatu un pievedceļu būvniecība var radīt lokālas, īslaicīgas gruntsūdens līmeņu izmaiņas būvniecības laikā. Taču, ņemot vērā lokālo ģeoloģiju, gruntsūdens pazeminājums sagaidāms nelielā izplatībā, kas neietekmēs plānotās darbības teritorijā esošās upes vai apkārtnē esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un aizsargājamās biotopus.

Plānotās darbības būvniecība neizraisa būtisku ietekmi uz reģiona hidroloģisko režīmu. Paredzamās gruntsūdens un virszemes ūdeņu svārstības ir lokālas un īstermiņa. Infrastruktūras būves, kas tiek izbūvētas aizsargjoslās, jābūvē atbilstoši Aizsargjoslu likumā noteiktajiem aprobežojumiem. Plānotā darbība nerada būtisku ietekmi uz netālu esošo ĪADT "Gaiņu purvs", jo plānotās darbības teritorijas robežā esošā Nereta un Ataša darbojas kā lokāla hidroloģiska ūdensšķirtne. Galvenais faktors Gaiņu purva hidroģeoloģijā ir meteoroloģiskie apstākļi – nokrišņi un iztvaikošana.

VES ekspluatācijas laikā nav sagaidāma būtiska ietekme uz ģeoloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem un hidroloģiskajiem apstākļiem, tostarp gruntsūdeņiem un blakusesošajiem ūdensobjektiem, un ietekme uz hidroloģisko režīmu kopumā ir nebūtiska. Vienlaikus teritorijā saglabājas paaugstināts plūdu risks, kas var ietekmēt VES uzturēšanas un apkalpošanas darbus, taču tas nerada ilgtermiņa izmaiņas ūdens vai grunts apstākļos.

2. Ietekme uz īpaši aizsargājamās dabas teritorijām, to skaitā NATURA 2000 teritorijām

Vēja parka izbūve un ekspluatācija neatstās negatīvu ietekmi uz tuvāko ĪADT dabas liegumu "Gaiņu purvs", jo attālums līdz ĪADT ir 900 m un plānoto vēja parku no dabas lieguma atdala dabiskās ūdensšķirtnes Nereta un tās pieteka Ataša. Pārejās ĪADT atrodas pietiekami tālu, lai paredzētā darbība uz tām neradītu negatīvu ietekmi.

3. Ietekme uz augiem un biotopiem

Vēja parka izpētes teritorijā konstatēts viens ES nozīmes īpaši aizsargājams zālāju biotops, savukārt īpaši aizsargājamās vaskulāro augu sugas un citi ES nozīmes biotopi pašā vēja parka teritorijā nav konstatēti. Bioloģiski vērtīgais zālājs atrodas vairāk nekā 440 m attālumā no tuvākajām plānotajām vēja elektrostacijām, un caur to nav paredzēta ne ceļu, ne kabeļlīniju izbūve. Līdz ar to vēja elektrostaciju izbūve un ekspluatācija neradīs būtisku ietekmi uz konstatētajiem biotopiem un augu sugām. Izpētes laikā teritorijā konstatēti arī dižkoki un potenciālie dižkoki.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Savukārt potenciāla negatīva ietekme iespējama kabeļlīniju izbūves laikā atkarībā no izvēlētās pieslēguma trases. Atsevišķu alternatīvu ietekmes zonās konstatēti īpaši aizsargājami un potenciālie biotopi, kā arī īpaši aizsargājamas augu sugas – jumstiņu gladiola *Gladiolus imbricatus* un plankumainā dzegužpirstīte *Dactylorhiza maculata*. Kabeļtrases izbūve šo atradņu vietās varētu izraisīt biotopu degradāciju vai daļēju iznīcināšanu, augsnes sablīvēšanos un īpaši aizsargājamo augu atradņu iznīcināšanu.

Būtisku ietekmi iespējams novērst, īstenojot ietekmi mazinošus pasākumus, tostarp pielāgojot kabeļlīniju trases, lai tās nešķērsotu īpaši aizsargājamo augu atradnes un biotopus, saglabājot dižkokus un lielos kokus, kā arī ievērojot tiem noteiktās aizsardzības zonas. Tāpat būvdarbu laikā jāierobežo invazīvo sugu izplatīšanās un jāizvairās no nevajadzīgas augsnes bojāšanas.

Ievērojot paredzētos ietekmi mazinošos pasākumus, plānotās darbības ietekme uz biotopiem un augiem kopumā vērtējama kā nebūtiska.

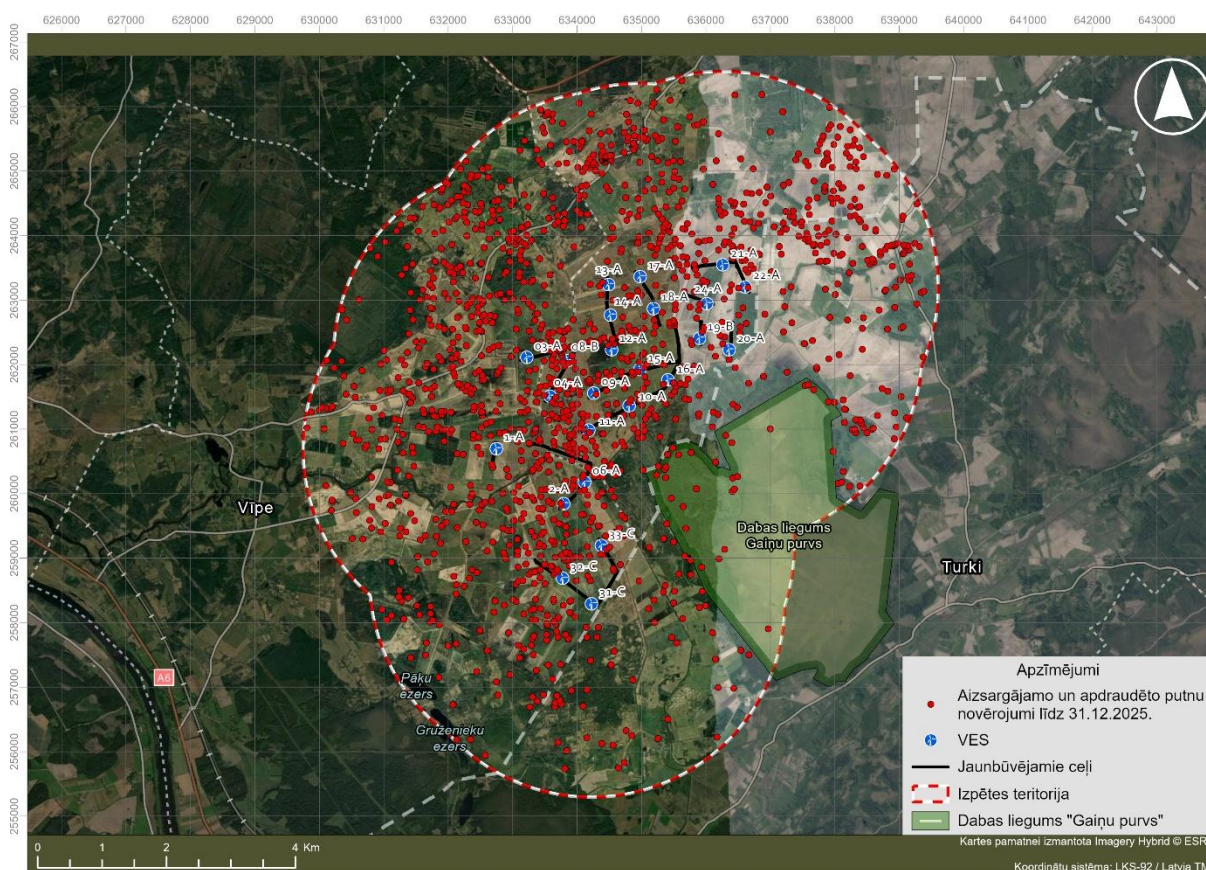
Izpētes laikā vēja parka teritorijā un potenciālo kabeļlīniju trasēs konstatētas vairākas invazīvās augu sugas, tostarp Sosnovska latvānis *Heracleum sosnowskyi*. Invazīvo sugu izplatības galvenais risks ir būvniecības darbi, kad notiek zemes pārvietošanas un tehnikas kustības rezultātā sugas var izplatīties ārpus esošajām atradnēm. Riska mazināšanai pirms būvdarbiem nepieciešams ierobežot invazīvās sugas, nodrošināt regulāru teritorijas apsaimniekošanu un pēc kabeļlīniju izbūves atjaunot veģetāciju ar Latvijas florai atbilstošu augu sugu maisījumu. Ievērojot šos pasākumus, ietekme uz invazīvo sugu izplatību vērtējama kā nebūtiska.

4. Ietekme uz putniem

Izpētes teritorijā un tās 3 km ietekmes zonā kopumā konstatētas 88 dažādas aizsargājamas un apdraudētas putnu sugas, tostarp 27 īpaši aizsargājamas ligzdojošas sugas. 3 km ietekmes zonā konstatētas 1746 Latvijā aizsargājamu, apdraudētu vai reti sastopamu putnu sugu atradnes, savukārt tiešā plānoto VES tuvumā (līdz 500 m) reģistrētas 498 atradnes (skatīt 4. attēlu).

Izvērtējot iespējamo ietekmi, secināts, ka vislielākie riski putniem ir sadursmes ar vēja elektrostaciju konstrukcijām ekspluatācijas laikā, kā arī īslaicīgs vai ilglaicīgs piemērotu dzīvotņu zudums būvniecības un infrastruktūras izbūves rezultātā. Migrācijas periodos sadursmju risks pieaug, jo teritoriju izmanto caurceļojošie putni atpūtai un barošanās vajadzībām.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

4.attēls. Līdz 31.12.2025. izpētes teritorijā DDPS "Ozols" reģistrētie Latvijā īpaši aizsargājamo putnu sugu novērojumi.

VES būvniecība ir pieļaujama tikai ar ietekmes mazināšanas pasākumiem. Lai mazinātu ietekmi uz putniem, paredzēti vairāki pasākumi, tostarp viedo kameru un radaru sistēmu izmantošana turbīnu automātiskai apturēšanai putnu migrācijas laikā, sezonāli būvdarbu ierobežojumi ligzdošanas periodā, klusāku turbīnu izmantošana, turbīnu mastu kontrastējošs krāsojums atsevišķu putnu grupu sadursmju riska samazināšanai, kā arī īpaši aizsargājamo putnu monitorings pirms būvniecības, būvniecības laikā un ekspluatācijas periodā.

Ievērojot novērtējumā rekomendētos ietekmi mazinošos pasākumus, vērtējams, ka plānotā VES parka izbūve un ekspluatācija neradīs būtisku negatīvu kaitējumu VES izpētes teritorijā ligzdojošajām un migrējošajām īpaši aizsargājamām putnu sugām, kā arī paredzētā darbība neietekmēs plānotā VES apkārtnē esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, Natura 2000 teritorijas, to ekoloģiskās funkcijas, integritāti, izveidošanas un aizsardzības mērķus.

5. Ietekme uz sikspārņiem

Izpētes laikā teritorijā tika konstatētas astoņas sikspārņu sugas. Starp tām bija gan migrējošas, gan ziemojošas sugas. Pētījuma laikā kopumā tika reģistrēti vairāk nekā divi tūkstoši sikspārņu pārlidojumu. Vidējā sikspārņu aktivitāte uzskaišu stacijās bija 4,79 pārlidojumi stundā, kas saskaņā ar izmantoto klasifikāciju atbilst augstai aktivitātei. Kopumā gandrīz visa konstatētā sikspārņu aktivitāte attiecās uz sugām, kuras klasificējamās kā vidēja vai augsta riska sugas sadursmēs ar vēja elektrostacijām.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Augstākā sīkspārņu aktivitāte tika konstatēta mežmalās un klajās lauksaimniecības zemēs, savukārt strukturētās lauksaimniecības zemēs aktivitāte bija zema. Pie ūdensmalām aktivitāte bija vidēji zema, taču šīs teritorijas joprojām ir nozīmīgas kā barošanās vietas. Salīdzinoši augstāka aktivitāte konstatēta applūstošās lauksaimniecības zemēs. Pavasara palu un rudens plūdu laikā šīs teritorijas applūst, īslaicīgi veidojot mitras un kukaiņiem bagātākas platības, kas ir īpaši pievilcīgas sīkspārņiem kā barošanās vietas.

Sezonālā dinamika liecina, ka visaugstākā sīkspārņu aktivitāte tika novērota augustā, kas sakrīt ar rudens migrācijas periodu. Migrācijas laikā sīkspārņi bieži pārvietojas lielos attālumos un var lidot arī lielākos augstumos, tādēļ šajā periodā sadursmju risks ar vēja turbīnām ir īpaši augsts.

VES būvniecība ir pieļaujama tikai ar noteiktiem VES darbības ierobežojumiem un ietekmes mazināšanas pasākumiem.

6. Ietekme uz ainavu

Vēja parka izbūve radīs vizuālas pārmaiņas ainavā, ieviešot jaunus vertikālus elementus, kas vizuāli būs uztverami līdz aptuveni 2 km attālumā no vēja elektrostacijām. To redzamība un vizuālā dominance būs atkarīga no reljefa, meža platībām, koku grupām, apbūves, laikapstākļiem un gadalaika. Tā kā vēja parks tiek plānots mozaikveida lauksaimniecības ainavā, kur redzamību ierobežo meži un citi ainavas elementi, tas ainavā integrēsies labāk nekā plašās atklātās teritorijās.

Izvērtējums liecina, ka vēja parks netiek plānots ainaviski vērtīgā teritorijā un būtiski neietekmēs nacionālas nozīmes ainavas, tostarp Teiču dabas rezervāta vai Daugavas ainavas vērtības. Tāpat nav prognozējama būtiska ietekme uz kultūrvēsturisko ainavu un kultūras pieminekļu vizuālo uztveramību, jo tie atrodas pietiekamā attālumā no plānotā vēja parka.

Lielākās vizuālās pārmaiņas skars atsevišķas viensētas un dzīvojamās mājas vēja parka tuvumā, kuru ikdienas skati ir vērsti vēja elektrostaciju virzienā. Savukārt ceļu ainavā vēja elektrostaciju redzamība būs mainīga un atkarīga no konkrētā ceļa novietojuma, apkārtējā apauguma un reljefa.

Lai mazinātu vizuālo ietekmi uz ainavu, paredzēts maksimāli izmantot esošo ceļu infrastruktūru, saglabāt nozīmīgus ainavas elementus, piemēram, alejas, koku rindas un lielos kokus, elektrokabeļus izbūvēt pazemē, kā arī nepieciešamības gadījumā veidot koku un krūmu stādījumus pie dzīvojamām mājām. Vienota vēja elektrostaciju krāsojuma un izvietojuma risinājumi arī veicinās vēja parka harmoniskāku integrāciju ainavā.

Kopumā, ievērojot paredzētos ietekmi mazinošos pasākumus, vēja parka ietekme uz ainavu vērtējama kā pārvaldāma un pieņemama. Lai gan vēja parks mainīs apkārtnes vizuālo raksturu, tas būtiski nesamazinās galvenās ainaviskās vērtības un ir īstenojams, ievērojot ainavas aizsardzības un vizuālās ietekmes mazināšanas prasības. Papildus jāatzīmē, ka Ainavu politikas ieviešanas plāns 2024.–2027. gadam nosaka, ka enerģētiskā neatkarība un drošība ir nozīmīgi apsvērumi, kas vērtējami līdzvērtīgi tūrisma, vides aizsardzības un ainavas kvalitātes jautājumiem.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

7. Ietekme uz kultūras mantojumu

Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes informācijas sistēmā Mantojums.lv pieejamā informācija liecina, ka plānotā vēja parka teritorijā un tā tiešā tuvumā nav valsts aizsargāta kultūras mantojuma. Savukārt citi valsts aizsargātie kultūras pieminekļi atrodas vēl tālāk no paredzētās darbības teritorijas. Līdz ar to vēja parka ekspluatācija neradīs ietekmi uz apzināto un valsts aizsargāto kultūras mantojumu.

Plānotā vēja parka apkārtnē ir tikai arheoloģijas pieminekļi, citu tipoloģisko grupu kultūras pieminekļu apkārtnē nav. Arheoloģijas pieminekļiem plānotā vēja parka izbūve un ekspluatācija apdraudējumu neradīs.

Ņemot vērā lielo akmens un bronzas laikmeta atradumu īpatsvaru apkārtnē un teritorijas ģeoloģiskās īpatnības, vēja parka būvniecības laikā (zemes darbos) iespējami arheoloģiski vai citi atradumi ar kultūrvēsturisku nozīmi zemes rakšanas darbu laikā.

8. Ietekme uz gaisa kvalitāti

Vēja parka izbūve radīs īslaicīgu un lokālu ietekmi uz gaisa kvalitāti būvniecības posmā, ko galvenokārt veidos putekļu emisijas, tas ir daļiņas PM₁₀ un PM_{2.5} no zemes darbiem un transporta kustības pa neasfaltētiem ceļu posmiem. Putekļu radītā ietekme kopumā vērtējama kā zema, kuras pārvaldīšanai piemērojami standarta ietekmi mazinoši pasākumi, piemēram, putekļu slāpēšanu un darbu organizācijas kontroli. Savukārt transporta kustības radītās izplūdes emisijas (t.sk. slāpekļa dioksīds) būvniecības posmā, ņemot vērā salīdzinoši nelielo smagā transporta intensitāti (mazāk par 200 transportlīdzekļiem diennaktī) un īslaicīgo darbu periodu (līdz 2 gadiem), klasificējamās kā nebūtiskas.

Ievērojot plānotos ietekmes mazinošos pasākumus būvniecības posmā, traucējumu līmenis būvdarbu laikā apkārtējiem iedzīvotājiem un videi būs pieņemams.

Ekspluatācijas laikā nav identificējami būtiski emisijas avoti, kā arī transporta plūsmas pieaugums ir nebūtisks, līdz ar to ilgtermiņa negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti nav prognozējama.

9. Ietekme uz klimatu

Vēja parka izbūve un ekspluatācija kopumā radīs pozitīvu ietekmi uz klimatu. VES ekspluatācijas laikā saražotā elektroenerģija aizvietos elektroenerģiju ar augstāku siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju intensitāti, tādējādi samazinot SEG emisijas enerģētikas sektorā.

Plānotā vēja parka dzīves cikla emisijas galvenokārt rodas materiālu ieguves un ražošanas posmos, tomēr ekspluatācijas laikā saražotā elektroenerģija nodrošina ievērojami lielāku emisiju samazinājumu nekā projekta īstenošanas laikā radītās emisijas. Aprēķini liecina, ka 30 gadu ekspluatācijas periodā tiks novērstas aptuveni 560–680 tūkst. t CO₂ ekv. emisiju, tādējādi nodrošinot būtisku pozitīvu ieguldījumu Latvijas SEG emisiju bilances uzlabošanā.

Būvniecības laikā paredzētā zemes izmantošanas maiņa klimata aspektā vērtējama kā neitrāla. Meža zemes transformācija ir neliela, un atbilstoši normatīvajam

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

regulējumam tās ietekme tiek kompensēta ar obligātiem apmežošanas pasākumiem. Savukārt lielākā daļa infrastruktūras tiek izvietota lauksaimniecības zemēs, kuru transformācija ilgtermiņā nerada būtisku negatīvu ietekmi uz SEG bilanci.

Kopumā paredzētā darbība atbilst Latvijas un Eiropas Savienības klimata politikas mērķiem un sniedz nozīmīgu ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu izmantošanu un samazinot elektroenerģijas ražošanas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas.

10. Mirgošanas efekta ietekme

Mirgošanās efekts rodas brīdī, kad vēja elektrostaciju rotora spārni griežoties periodiski aizsedz saules gaismu. Tas rada kustīgas ēnas uz zemes, ēkām un citiem objektiem, kā arī caur logiem telpās iekļūstot veido mainīgu apgaismojumu un kustīgas ēnas iekštelpās.

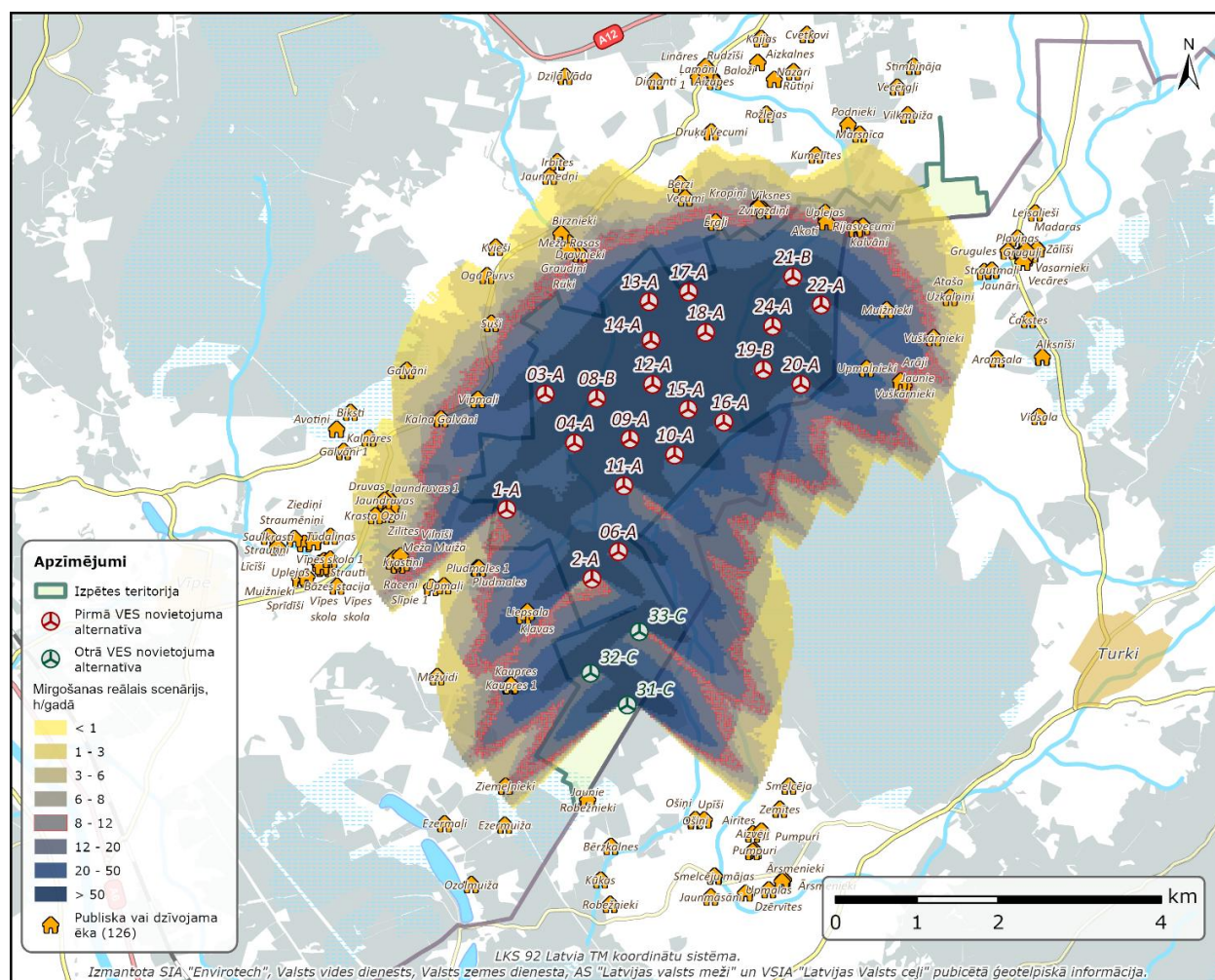
IVN mirgošanas efekta ietekme vērtēta, ņemot vērā sekojošas robežvērtības:

- līdz 30 h/gadā pēc sliktākā aprēķina scenārija metodes;
- līdz 8 h/gadā pēc reālā aprēķina scenārija metodes;
- līdz 30 min/dienā (abi aprēķinu scenāriji).

Mirgošanas efekta ietekme uz tuvāko dzīvojamo un publisko apbūvi ir paredzama un atsevišķos gadījumos pārsniedz rekomendētās robežvērtības gan gada, gan dienas griezumā (skatīt 5. attēlu). Ietekmes intensitāti galvenokārt nosaka turbīnu novietojums attiecībā pret jutīgajiem uztvērējiem (dzīvojamā apbūve) un saules trajektorija, kā arī reālajos apstākļos – vēja režīms, kas ietekmē VES darbības laiku. Vienlaikus būtiska teritorijas daļa neatrodas mirgošanas ietekmes zonā vai tajā ietekme ir nebūtiska.

Aprēķinu rezultāti parāda, ka mirgošanas efektu nerada četras VES vēja parka centrālajā daļā (10-A, 15-A, 11-A, 09-A).

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

5. attēls. Aprēķinātais mirgošanas efekts pēc reālā scenārija (robežvērtība – 8 h/gadā)

Ieviešot ietekmi mazinošus pasākumus, tas ir automātisku VES darbības apturēšanu periodos, kad rodas mirgošanas efekts, ir iespējams nodrošināt ietekmes samazināšanu līdz pieļaujamam līmenim vai pilnībā to novērst. Līdz ar to, īstenojot paredzētos mazināšanas pasākumus, paredzētā darbība ir uzskatāma par pieļaujamu un īstenojamu.

11. Trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas

11.1. Vides troksnis

Vēja elektrostaciju ietekme uz vides troksni sagaidāma gan būvniecības, gan ekspluatācijas laikā. Trokšņa novērtējumu regulē Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība". Vides trokšņa robežlielumi, kas izmantoti, lai analizētu trokšņa ietekmi uz iedzīvotājiem apkārtējā teritorijā, apkopoti 2. tabulā.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

2. tabula. Paredzētai darbībai attiecināmie vides trokšņa robežlielumi

Apbūves teritorijas izmantošanas funkcija	L _{diena} (dB(A))	L _{vakars} (dB(A))	L _{nakts} (dB(A))
Individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorija.	55	50	45

Pasaules Veselības organizācija (PVO) ir izstrādājusi vadlīnijas VES radītajam troksnim¹ ar rekomendēto maksimālo diennakts trokšņa robežvērtību (L_{den}) 45 dB(A). PVO noteiktajai robežvērtībai ir rekomendatīvs raksturs, tā izmantota vēja parka ietekmes novērtēšanai.

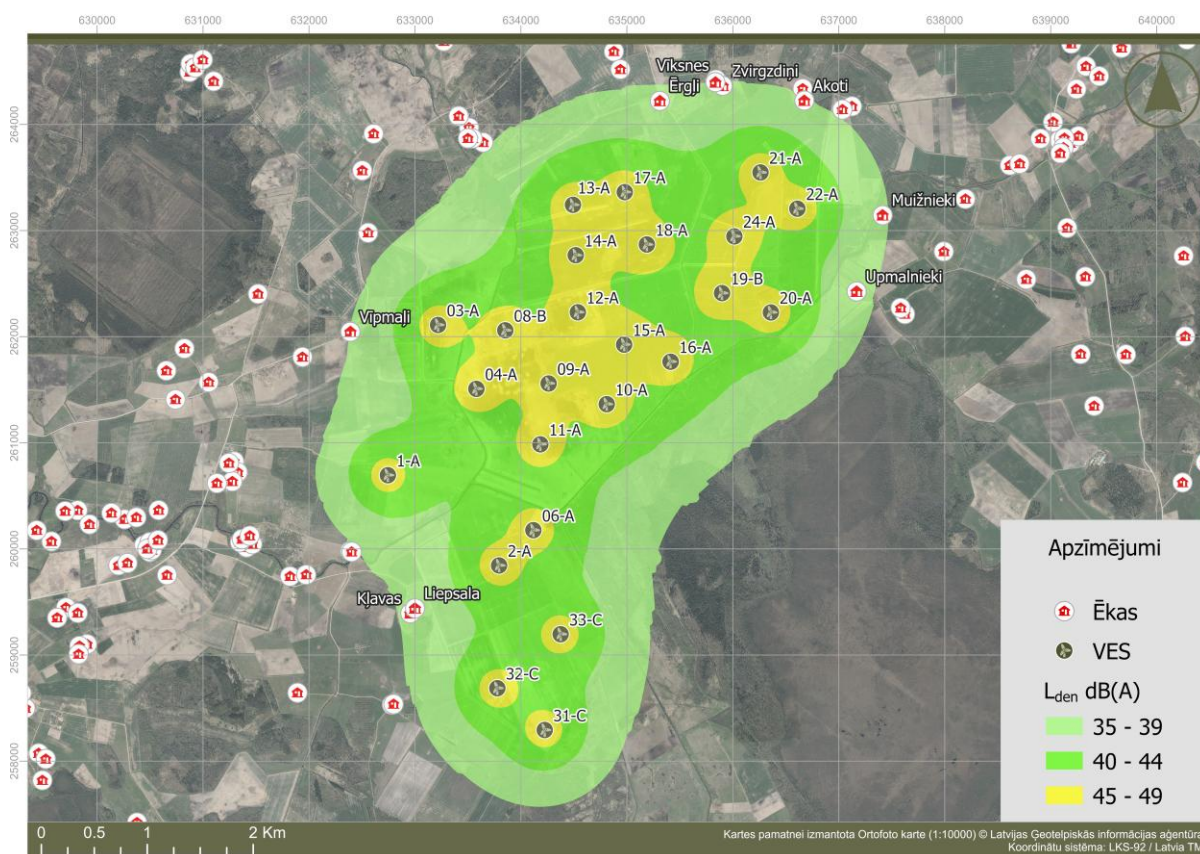
Būvniecības posmā sagaidāms īslaicīgs trokšņa līmeņa pieaugums, kas saistīts ar būvdarbiem un transportēšanas kustību. Tas var radīt diskomfortu tuvākajai dzīvojamajai apbūvei būvlaukumu un piegādes maršrutu tuvumā, tādēļ būvniecības laikā jāīsteno ietekmi mazinoši pasākumi, lai samazinātu trokšņa radītos traucējumus iedzīvotājiem. Būvdarbu transporta (t.sk. smagā autotransporta) radītā trokšņa ietekme tiks mazināta, galvenokārt ierobežojot transporta kustību līdz standarta darba laikam, ja vien nav saņemts atsevišķs saskaņojums. Atsevišķos gadījumos (piemēram, pamatu betonēšanas vai VES uzstādīšanas laikā) pastāv iespēja, ka nakts trokšņa robežlielumi var tikt pārsniegti apbūves teritorijās, kas atrodas tiešā transporta maršruta tuvumā. Šī ietekme būs īslaicīga un saistīta ar transportlīdzekļu pārvietošanos gar īpašumiem.

Ekspluatācijas laikā nav sagaidāma normatīvajos aktos noteikto vides trokšņa robežlielumu pārsniegšana tuvākajās dzīvojamajās apbūves teritorijās. Tas attiecas uz visiem vērtētajiem vēja elektrostaciju izvietojuma un darbības apstākļiem (skatīt 6. attēlu), tostarp arī situācijām, kas pieņemtas kā paaugstinātas ietekmes jeb “sliktākie gadījumi”. “Sliktākais gadījums” IVN ietvarā ir aprēķina scenārijs, kurā izskatīta skaļāko VES modeļu nepārtraukta darbība ar maksimālo skaņas jaudas (trokšņa) līmeni, nepiemērojot meteoroloģiskās (vēja) korekcijas, lai noteiktu iespējami augstāko trokšņa ietekmes līmeni (skatīt 7. attēlu).

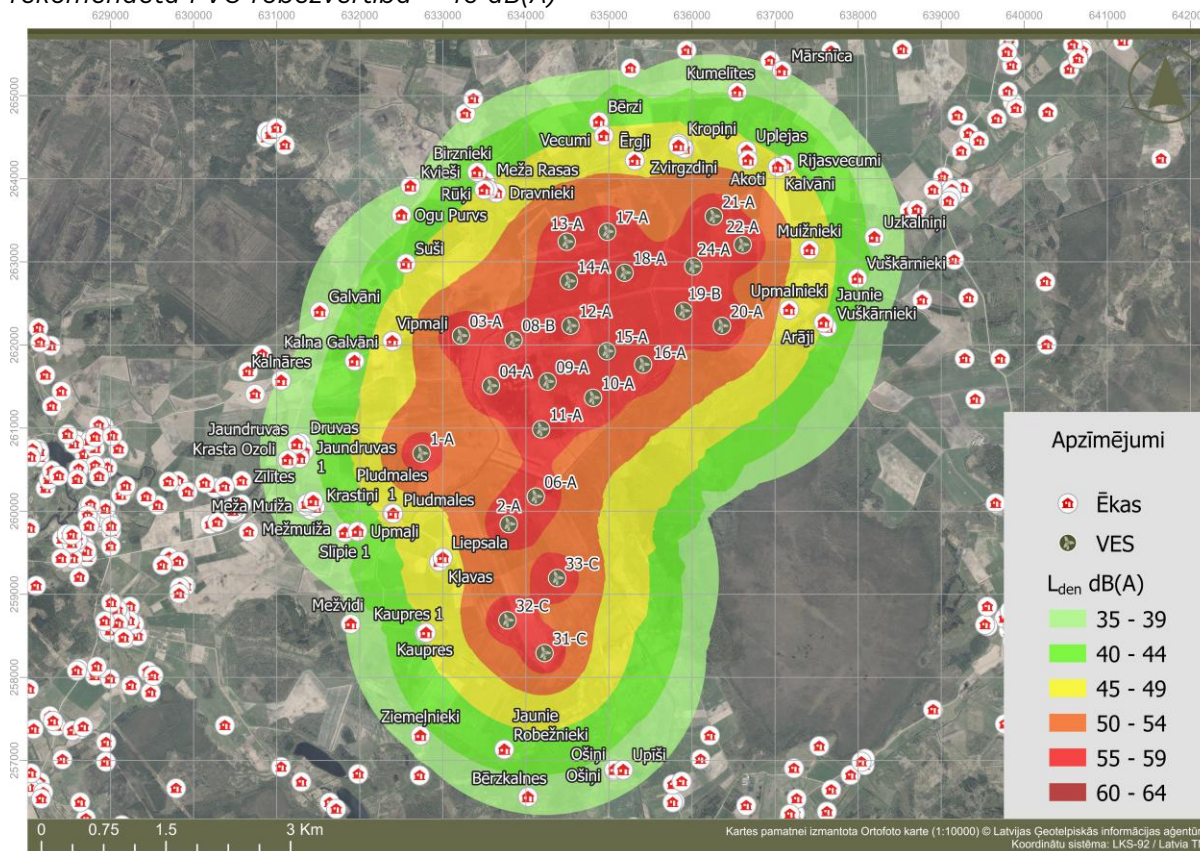
Vienlaikus jāņem vērā, ka VES radītais troksnis var būt epizodiski uztverams tuvākajās dzīvojamajās mājās, un tā dzirdamība ir atkarīga no meteoroloģiskajiem apstākļiem, piemēram, vēja ātruma, virziena un atmosfēras stabilitātes. Labvēlīgos skaņas izplatīšanās apstākļos troksnis var būt labāk saklausāms, savukārt citos apstākļos tas būtiski samazinās, saglabājot zemu intensitāti.

¹ Environmental noise. Compendium of WHO and other UN guidance on health and environment, 2022 update. Geneva: World Health Organization. 2022 <https://www.who.int/tools/compendium-on-health-and-environment/environmental-noise>

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

6. attēls. Diennakts trokšņa līmeņa L_{den} izkliede VES modelim Vesta 172 – 7,2 MW ar vēja ātruma un laika korekciju (reālais aprēķinu scenārijs, otrā novietojuma alternatīva), rekomendētā PVO robežvērtība – 45 dB(A)

7. attēls. Diennakts trokšņa līmeņa L_{den} izkliede VES modelim Vesta 172 – 7,2 MW pie vēja ātruma 10 m/s un vairāk (sliktākais aprēķinu scenārijs, otrā novietojuma alternatīva), rekomendētā PVO robežvērtība – 45 dB(A)

11.2.Zemās frekvences troksnis

Zemās frekvences troksnis (10–160 Hz) ir vēja elektrostaciju radītā skaņa zemajā frekvenču diapazonā, kas var tikt uztverta dzīvojamās ēkās kā zemas frekvences dūkoņa vai vibrācijas sajūta, īpaši izteikti tā jūtama slēgtās telpās. Zemās frekvences trokšņa ietekmes novērtējums veikts, balstoties uz Dānijas Vides un pārtikas ministrijas 2024. gada Rīkojumu Nr. 995, Latvijā šobrīd nav noteiktu normatīvo robežlielumu vai metodikas šāda veida trokšņa novērtēšanai. Saskaņā ar minēto regulējumu dzīvojamajās ēkās piemērojamais zemās frekvences trokšņa robežlielums ir 20 dB.

Pieņemot, ka visas apkārtesošās ēkas ir pastāvīgās dzīvojamās ēkas, zemās frekvences trokšņa līmenis nepārsniedz noteikto 20 dB robežlielumu. Savukārt, piemērojot konservatīvo pieņēmumu par vasarnīcu tipa apbūvi, atsevišķās scenāriju kombinācijās konstatēti robežlieluma pārsniegumi līdz 30 dB, kas atkarīgs no izvēlēta VES modeļa un izvēlētas novietojuma alternatīvas. Tas prasa piesardzīgu pieeju turpmākajā projektēšanā, pēc nepieciešamības veicot ietekmi mazinošus pasākumus, piemēram, detalizētu ēku apsekošanu vietās, kur konstatēti potenciāli robežlielumu pārsniegumi, atkārtotu precizētu trokšņa aprēķinu veikšanu pēc galīgā VES modeļa un izvietojuma noteikšanas, kā arī nepieciešamības gadījumā papildu tehnisko risinājumu ieviešanu zemās frekvences trokšņa samazināšanai.

11.3.Vibrācija

Vēja elektrostaciju darbības laikā rodas mehāniskas vibrācijas, taču to izplatība apkārtējā vidē ir ierobežota. VES apkārtnē netiek veikta rūpnieciskā darbība, kas varētu būtiski ietekmēt kopējo vibrāciju līmeni.

Atbilstoši MK 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" vēja elektrostacijas, kuru jauda pārsniedz 2 MW, jāizvieto vismaz 800 m attālumā no dzīvojamām un publiskām ēkām. Ievērojot šo prasību, nav sagaidāms, ka vēja elektrostaciju radītās vibrācijas atstās būtisku ietekmi uz apkārtējām dzīvojamām ēkām vai izraisīs diskomfortu iedzīvotājiem. Nav sagaidāms, ka VES radītais vibrāciju līmenis pārsniegs fona vibrāciju līmeni.

12.Elektromagnētiskā lauka līmeņa izmaiņas

Elektriskos un magnētiskos laukus (turpmāk - EML) rada elektroenerģijas ražošanas, pārvades un izmantošanas iekārtas, tostarp vēja elektrostacijas. VES radītais EML starojums galvenokārt veidojas ģeneratoru, transformatoru un kabeļu darbības rezultātā.

MK 2018. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 637. "Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi" noteikti maksimāli pieļaujamie EML starojuma robežlielumi. Atbilstoši dažādos literatūras avotos publicētajai informācijai, tai skaitā citos vēja parku IVN veiktajiem izvērtējumiem, secināms, ka VES, zemē ieraktajiem kabeļlīniju un apakšstacijas radītā elektromagnētisko lauku ietekme ir būtiski zemāka par normatīvajos aktos noteiktajām robežvērtībām. Līdz ar to nav sagaidāma būtiska ietekme uz vidi vai

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

cilvēku veselību, tostarp vēja parka apkārtnes iedzīvotājiem un personām, kas uzturas vai pārvietojas gar zemē ieraktajām kabeļlīnijām.

13.Vides riski un rūpniecisko avāriju riski

Vēja elektrostaciju parka ekspluatācija saistīta ar vairākiem iespējamiem vides un rūpniecisko avāriju riskiem, kas galvenokārt izriet no mehāniskām, elektriskām un strukturālām iekārtu kļūmēm, kā arī ārējo faktoru ietekmes (piemēram, ekstremāli meteoroloģiskie apstākļi un apledojums).

Vēja parks, kura kopējā jauda pārsniedz 100 MW, atbilstoši normatīvajam regulējumam klasificējams kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, tādēļ tam obligāti izstrādājams civilās aizsardzības plāns. Vienlaikus Latvijā nav izstrādātas vienotas metodikas vai specifiski normatīvi vēja elektrostaciju avāriju risku novērtēšanai, tādēļ riska analīze veikta, izmantojot starptautiskās vadlīnijas un labās prakses piemērus (t.sk. ISO 31000 un Beļģijas riska novērtēšanas pieeju).

Galvenie identificētie apdraudējumi ir spārnu fragmentu atdalīšanās, VES torņa sabrukums, turbīnu ugunsgrēki un apledojuma radītā ledus izmete, kas var skart teritorijas līdz pat 500 metru rādiusā. Papildus tam jāņem vērā arī citi potenciālie avāriju scenāriji, tostarp mehāniskas un elektriskas kļūmes, zibens izlādes, kabeļu vai apakšstacijas bojājumi, eļļošanas sistēmu noplūdes, kā arī ārēji faktori un mērķēti kiber- vai fiziski uzbrukumi, kas var ietekmēt iekārtu drošu darbību.

Tomēr, ievērojot noteiktās drošības distances no apdzīvotām vietām un valsts autoceļiem, kā arī aprīkojot turbīnas ar automātiskām ledus detektēšanas un apturēšanas sistēmām, potenciālā ietekme uz sabiedrības drošību tiek vērtēta kā kontrolēta un pieļaujama. Dzīvojamās mājas un citi jutīgie objekti atrodas vismaz 800 m attālumā no plānotajām VES, kas nodrošina, ka neviena no identificētajām riska zonām neietver pastāvīgi apdzīvotas teritorijas. Papildus risku mazināšanai tiek nodrošinātas arī tehniskās un organizatoriskās drošības sistēmas, tostarp zibensaizsardzība, ugunsgrēka detekcija, regulāras inspekcijas, automātiska staciju apturēšana kritiskās situācijās un civilās aizsardzības plāna izstrāde, kas kopumā būtiski samazina iespējamo avāriju ietekmi.

Kopumā, ieviešot paredzētos risku mazināšanas pasākumus un nodrošinot atbilstošu ekspluatācijas uzraudzību, vēja parka avāriju riski vērtējami kā kontrolējami un pieņemami, neradot būtisku apdraudējumu cilvēku drošībai vai videi. Visas izvērtētās tehnoloģiskās alternatīvas pēc riska līmeņa ir līdzvērtīgas, un starp tām nav konstatēta būtiska atšķirība ietekmes ziņā.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

14. Ietekme uz sakaru sistēmām un gaisa satiksmi

Ietekme uz sakaru sistēmām.

Vēja parkam un ar to saistītajai infrastruktūrai nav prognozējama būtiska ietekme uz navigācijas, sakaru vai novērošanas sistēmu darbību. Vēja parka tiešā tuvumā neatrodas meteoroloģiskie radiolokatori, kuriem normatīvajos aktos ir noteikts minimālais attālums no vēja turbīnām. Paredzētās darbības teritorijā mobilo sakaru pārklājums vērtējams kā labs, tāpēc nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz mobilo sakaru kvalitāti.

Kā piesardzības pasākums iespējamās ietekmes mazināšanai pirms būvniecības uzsākšanas jāparedz konsultācijas ar sakaru sistēmu valdītājiem, kuru pārvaldībā esošo iekārtu darbību plānotais vēja parks varētu ietekmēt.

Ietekme uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.

Būtiska ietekme uz gaisa satiksmi nav sagaidāma. Paredzētā vēja parka teritorija neatrodas civilajai aviācijai kritiskās zonās un atbilst spēkā esošajiem gaisa telpas izmantošanas ierobežojumiem. Tuvākais civilās aviācijas lidlauks "Klauģu muiža" atrodas aptuveni 33 km attālumā no paredzētās darbības teritorijas. Vienlaikus iespējama lokāla ietekme uz militāro radaru darbību, kas tiek regulēta normatīvajos aktos un izvērtēta sadarbojoties ar Aizsardzības ministriju. Tā kā VES to augstuma dēļ ir uzskatāmas par bīstamiem šķēršļiem gaisa kuģiem, to būvniecība jāaskaņo ar Civilās aviācijas aģentūru.

15. Sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums

Vēja parka izvietojums no sociālās ietekmes viedokļa ir uzskatāms par samērīgu, jo tas neskar teritorijas ar lielu iedzīvotāju koncentrāciju un atrodas lauksaimniecības zemēs ar izkliedētu apdzīvotību. Vēja parka ietekme koncentrējas ap skaitliski ierobežotu, bet reālu receptoru loku, kuru ikdienas vide, vietas piederības un kontroles sajūta var tikt ietekmēta. Ietekmes būtiskumu iespējams mazināt katrā projekta posmā īstenojot mērķtiecīgus pasākumus, tostarp nodrošinot agrīnu komunikāciju un ieinteresēto pušu iesaisti plānošanas posmā, satiksmes organizēšanu, ceļu uzturēšanu, grafiku saskaņošanu, putekļu mazināšanu, meliorācijas sistēmu aizsardzību un operatīvu sūdzību izskatīšanas mehānismu būvniecības posmā, kā arī caurskatāmu kompensāciju sistēmu un periodisku ietekmes pārskatīšanu ekspluatācijas posmā.

Ietekme uz vietējiem iedzīvotājiem un rekreācijas iespējām.

Vēja parka tiešās ietekmes zonā (0-800 m) dzīvojamās ēkas neatrodas. Otrajā ietekmes zonā (800 m – 2 km) identificētas 56 dzīvojamās ēkas, savukārt trešajā ietekmes zonā (2–3 km) konstatētas 68 dzīvojamās ēkas. Nav sagaidāma būtiska ietekme uz vietējo kopienu, taču atsevišķu māsaimniecību, kas atrodas tuvāk VES, ikdienas vide var tikt būtiski ietekmēta. Ietekmes mazināšanai paredzētas kompensācijas māsaimniecībām atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kā arī ieteicama regulāra komunikācija ar iedzīvotājiem un caurskatāma informēšana par projekta īstenošanas gaitu un kompensāciju mehānismiem.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Būvniecības laikā paredzama īslaicīga negatīva ietekme uz rekreācijas un tūrisma iespējām apkārtnē. Būvdarbu laikā pieaugs smagā transporta intensitāte, iespējami īslaicīgi satiksmes ierobežojumi, putekļu veidošanās un ceļu kvalitātes pasliktināšanās, kas var samazināt rekreācijas kvalitāti un apgrūtināt piekļuvi atsevišķiem tūrisma objektiem. Šīs ietekmes būs lokālas un īslaicīgas.

Ietekme uz lauksaimniecību.

Paredzētās darbības teritorijā dominē lauksaimniecībā izmantojamās zemes, galvenokārt aramzemes, un arī piegulošajā teritorijā notiek intensīva lauksaimnieciskā ražošana. 24 VES izbūves gadījumā īstermiņā tiktu izņemti aptuveni 30 ha, bet ilgtermiņā līdz 18 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Ja šīs platības tiek izņemtas no nomas līgumiem, to izslēgšana no lauksaimnieciskās ražošanas aprites neradīs būtisku ietekmi uz saimniecību darbību, jo tuvākajā apkārtnē ir pieejamas alternatīvas lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Savukārt ietekmes mazināšanai paredzēta būvdarbu plānošana, pielāgojot tos lauksaimniecības darbu cikliem un saskaņojot pievedceļu izmantošanu intensīvākajos darbu periodos, kā arī paredzēta būvniecības skarto teritoriju rekultivācija pēc darbu pabeigšanas.

Ilgtermiņā vēja parka infrastruktūra, tostarp uzlabota meliorācija un pievedceļi, var pozitīvi ietekmēt lauksaimniecisko ražošanu un loģistiku, ja tiek nodrošināta vienošanās ar lauksaimniekiem par tās izmantošanu un uzturēšanu.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Kopsavilkums par identificētajiem vides riskiem un pasākumi ietekmes mazināšanai

Vides aspekts	Ietekmes vērtējums	Pasākumi ietekmes mazināšanai	Monitorings
Ģeoloģiskie, hidroģeoloģiskie un hidroloģiskie apstākļi	Vēja parka būvniecība var radīt lokālas, īslaicīgas gruntsūdens līmeņu izmaiņas būvniecības laikā, taču, nav paredzama būtiska ietekme uz teritorijā esošo ūdensteču vai apkārtnē esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un aizsargājamās biotopus.	Esošā meliorācijas sistēma jā saglabā un, ja tā tiek bojāta vai pārtraukta būvniecības vai ekspluatācijas laikā, tā jāatjauno iepriekšējā vai funkcionāli līdzvērtīgā stāvoklī, nodrošinot efektīvu ūdens novadi. Ja meliorācijas sistēma netiek atjaunota, jāizslēdz tās elementi no Meliorācijas kadastra un jānovērš ilgtermiņa hidroloģiskā režīma izmaiņas.	Nav nepieciešams
Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, to skaitā NATURA 2000 teritorijas	Ietekme nav prognozējama.	Nav nepieciešams	Nav nepieciešams
Augi un biotopi	Nav konstatēta tieša īpaši aizsargājamo biotopu un to potenciālo teritoriju, dabas vērtību degradācija vai iznīcināšana vēja parka teritorijā. Iespējama būtiska negatīva ietekme uz dabas vērtībām kabeļlīnija trasē (no vēja parka līdz augssprieguma tīklām) atkarībā no izvēlētajām alternatīvām. Potenciāla invazīvo sugu izplatīšanās.	Nodrošināt reģistrēto un potenciālo dižkoku saglabāšanu, noteikt aizsardzības zonu. Jānodrošina īpaši aizsargājamo sugu saglabāšana, nepieļaujot to iznīcināšanu vai sugu dzīvotņu degradāciju infrastruktūras būvniecības laikā. Nepieļaut invazīvo sugu izplatīšanos būvniecības laikā.	Nav nepieciešams
Putni	Paaugstināta putnu bojāejas risks sadursmes rezultātā	Nepieciešama VES darbības apturēšana putnu migrāciju periodā, konstrastējoša krāsojuma nodrošināšana VES masta apakšējā daļā, kā arī vēja parka aprikošana ar viedkameru sistēmu, kas ierobežo vai aptur VES darbību. Tiek rekomendēts	Nepieciešams. Jāveic pirmsbūvniecības, būvniecības un ekspluatācijas laikā.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Vides aspekts	Ietekmes vērtējums	Pasākumi ietekmes mazināšanai	Monitorings
		projektēšanas gaitā izvēlēties klusāko VES tehnoloģiju.	
Sikspārņi	Paaugstināts sikspārņu bojāejas risks sadursmes rezultātā. Dzīvotņu zudums.	Nepieciešama VES darbības ierobežošana no 01.05. līdz 30.09. no saulrieta līdz saullēktam pie noteiktiem meteoroloģiskajiem apstākļiem.	Nepieciešams. Jāveic vismaz trīs pilnus gadus pēc VES palaišanas ekspluatācijā un atkārtot piektajā vai desmitajā gadā
Ainava	Ainavas vizuālā rakstura pārveidošana	Jānodrošina saskaņots (vienāds) VES krāsojums visā vēja parkā. Atsevišķu viensētu un dzīvojamo māju tuvumā, kur VES būtiski maina ikdienas skatus, ieteicams paredzēt mērķtiecīgus koku un krūmu stādījumus.	Nav nepieciešams
Kultūras mantojums	Ietekme uz apzināto un valsts aizsargāto kultūras mantojumu nav prognozējama. Vēja parka būvniecības laikā (zemes darbos) iespējami arheoloģisku vietu un/vai priekšmetu atradumi. Vēja parka izbūve izmainīs kultūrvēsturisko ainavu.	Pirms būvniecības tiek rekomendēts teritoriju apsekt kvalificētam speciālistam. Ja zemes darbu laikā tiek atrasti kritušo karavīru apbedījumi, par to nekavējoties jāpaziņo policijai un biedrībai "Brāļu kapu komiteja". Atrodot sprādziena bīstamus priekšmetus, jāziņo tuvākajai Valsts policijas nodaļai.	Nav nepieciešams
Gaisa kvalitāte	Būvniecības darbi rada būtisku, bet īslaicīgu ietekmi uz gaisa kvalitāti, putekļu traucējumus. Būvniecības posmā gaisa kvalitāte netiek vērtēta atbilstoši normatīvajiem aktiem kā ilgtermiņa atbilstības kritērijs, līdz ar to nav nepieciešams nodrošināt tās atbilstību noteiktajām robežvērtībām; tomēr, lai mazinātu iespējamo īslaicīgo ietekmi, ieteicams īstenot atbilstošus putekļu un emisiju samazināšanas pasākumus.	Būvniecības darbu laikā jāievēro ietekmi mazinoši pasākumi, kas ietver informācijas nodrošināšanu par sūdzību pieteikšanas iespējām, sūdzību reģistrēšanu un izvērtēšanu, putekļu pārvaldības plāna ieviešanu un kontroli, būvlaukuma un darbu organizēšanu emisiju mazināšanai, tehnikas tukšgaitas ierobežošanu, pēc nepieciešamības materiālu apsegšanu un ceļu mitrināšanu, un veģetācijas atjaunošanu.	Nav nepieciešams

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Vides aspekts	Ietekmes vērtējums	Pasākumi ietekmes mazināšanai	Monitorings
	Ekspluatācijas laikā ietekme nerodas.		
Klimats	Vēja elektrostacijas ražošanas un būvniecības procesā veidojas siltumnīcefekta gāzu (SEG), taču VES saražotā elektroenerģija aizstāj elektroenerģiju, kas iegūta no fosilajiem kurināmajiem, tādējādi samazinot SEG emisijas un veicinot klimata pārmaiņu mazināšanu.	Izvēlēties energoefektīvāko un klimatam draudzīgāko VES modeli, ņemot vērā tā pilna dzīves cikla ietekmi, tostarp izejmateriālu ieguvi, ražošanu, transportēšanu, būvniecību, ekspluatāciju un demontāžu.	Nav nepieciešams
Mirgošanas efekts	Ekspluatācijas laikā prognozējams mirgošanas efekts noteiktā teritorijas daļā, to skaitā atsevišķos gadījumos pārsniedz rekomendētās robežvērtības. Aprēķinu rezultāti parāda, ka mirgošanas efektu nerada 4 VES (10-A, 15-A, 11-A, 09-A). Īstenojot ietekmi mazināšanas pasākumus, paredzētā darbība ir uzskatāma par pieļaujamu un īstenojamu.	Ekspluatācijas laikā ir jāievieš automātisku VES darbības apturēšanu periodos, kad rodas mirgošanas efekts.	Pirms ekspluatācijas uzsākšanas, jāveic mirgošanas efekta aprēķins, balstoties uz faktiski plānoto VES modeli, skaitu un aktuālo informāciju par dzīvojamām un publiskās apbūves ēkām.
Vides troksnis	Vēja parka būvniecības laikā paredzama īslaicīga traucējoša trokšņa ietekme, kas saistīta ar būvdarbu tehnikas darbību, transporta kustību un būvkonstrukciju montāžu. Vēja parka ekspluatācijas laikā atsevišķos meteoroloģiskajos apstākļos tuvākajās dzīvojamajās mājās var būt saklausāms VES radītais troksnis, tomēr nevienā no izvērtētajiem gadījumiem VES radītais vides trokšņa līmenis nepārsniedz MK noteikumos Nr. 16 noteiktos robežlielumus.	Tiek rekomendēts izvēlēties klusāku VES modeli, to skaitā dodot priekšroku aerodinamiskiem spārniem. Būvniecības darbu laikā jāievēro ietekmi mazinoši pasākumi, galvenokārt ierobežojot kustību pa piekļuves ceļiem līdz standarta darba laikam un neparedzot darbus svētdienās. Plānoto nakts piegāžu laikā jānodrošina, ka transportlīdzekļi uz vietējiem ceļiem neuzkavējas pie dzīvojamām ēkām.	Pirms ekspluatācijā uzsākšanas, jāveic vides trokšņa mērījumi tuvāk izvietotajās dzīvojamās apbūves teritorijās, saskaņojot mērījumu veikšanu ar Veselības inspekciju vai iesniedzot monitoringa rezultātus no analoga vēja parka, kurā uzstādītas VES modeļu radītās skaņas jaudas līmeņi var tikt pielīdzināmi.

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Vides aspekts	Ietekmes vērtējums	Pasākumi ietekmes mazināšanai	Monitorings
Zemas frekvences troksnis	Vēja parka ekspluatācijas laikā atsevišķos meteoroloģiskajos apstākļos tuvākajās dzīvojamajās mājās var būt saklausāms VES radītais zemas frekvences troksnis. Standarta dzīvojamās ēkā trokšņa līmenis nepārsniegs 20 dB robežvērtību. Ja ietekmes zonā ir dzīvojamās ēkas ar pasliktinātu skaņas izolāciju (piemēram, vasarnīcas tipa māja), izvēloties skaļākus VES modeļus, potenciāli var tikt pārsniegta 20 dB robežvērtība.	Tiek rekomendēts izvēlēties klusāku VES modeli, to skaitā dodot priekšroku aerodinamiskiem spārniem.	Pirms ekspluatācijas uzsākšanas, jāveic zemās frekvences trokšņa aprēķins, balstoties uz faktiski plānoto VES modeli, skaitu un aktuālo informāciju par dzīvojamām un publiskās apbūves ēkām, nepieciešamības gadījumā – arī jāveic dzīvojamo ēku skaņas izolācijas mērījumi.
Vibrācija	Ietekme nebūtiska un nerodas ārpus paredzētās darbības teritorijas.	Nav nepieciešams	Nav nepieciešams
Elektromagnētiskā lauka līmenis	Paaugstināts elektromagnētiskā lauka līmenis tiešā inženierkomunikāciju (kabeļu) tuvumā. Ietekme nebūtiska un nerodas ārpus paredzētās darbības teritorijas.	Nav nepieciešams	Nav nepieciešams
Vides riski un rūpniecisko avāriju riski	Vēja parks tiek klasificēts kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, kuram ir jāizstrādā civilās aizsardzības plāns. Galvenie identificētie apdraudējumi ir spārnu fragmentu atdalīšanās, VES torņa sabrukums, turbīnu ugunsgrēki un apledojuma radītā ledus izmete. Noteiktajā drošības attālumā neatrodas dzīvojamā apbūve vai citi paaugstinātās bīstamības objekti.	Izstrādāt civilās aizsardzības plānu atbilstoši MK noteikumu Nr. 563 prasībām, iekļaujot MK noteikumos Nr. 658 noteikto informāciju, tostarp rīcības algoritmus un apziņošanas kārtību ārkārtas situācijās. Ievērot noteiktās drošības distances no apdzīvotām vietām un valsts autoceļiem, kā arī ir ieteicams aprīkot turbīnas ar automātiskām ledus detektēšanas un apturēšanas sistēmām.	Nav nepieciešams

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Vides aspekts	Ietekmes vērtējums	Pasākumi ietekmes mazināšanai	Monitorings
Atkritumu apsaimniekošana	Ievērojot normatīvo aktu prasības un paredzētos atkritumu apsaimniekošanas pasākumus, būtiska negatīva ietekme uz vidi nav sagaidāma.	Atkritumu apsaimniekošanas plāna un VES ekspluatācijas izbeigšanas (dekomisijas) plāna izstrāde.	Nav nepieciešams
Sakaru sistēmas un gaisa satiksme	Nav prognozējama būtiska ietekme.	Pirms būvniecības jākonsultējas ar sakaru sistēmu valdītājiem, kuru valdījumā esošo iekārtu darbību plānotais vēja parks varētu ietekmēt, gaisa satiksmes pakalpojumu un saistīto sistēmu pakalpojumu sniedzējiem un attiecīgajām iestādēm.	Nav nepieciešams
Sociāli-ekonomiskie aspekti – ietekme uz sabiedrību	Var veidoties sociāla neapmierinātība un bažas par īpašumu vērtību, ainavu un dzīves kvalitāti, īpaši būvniecības posmā. Vienlaikus vēja parka attīstība var tikt vērtēta pozitīvi, saistot to ar reģiona attīstību, investīciju piesaisti, infrastruktūras uzlabojumiem un papildu ieguvumiem vietējai kopienai.	Jāveic kompensācijas (maksājumi) mājsaimniecībām atbilstoši MK noteikumiem Nr. 577. Tiek rekomendēta regulāra komunikācija ar iedzīvotājiem un caurspīdīga informēšana par projektu un kompensāciju mehānismiem.	Nav nepieciešams
Sociāli-ekonomiskie aspekti – ietekme uz lauksaimniecību	Būvniecības laikā daļa lauksaimniecības zemes tiek īslaicīgi vai ilgtermiņā izņemta no izmantošanas (ceļi, laukumi, infrastruktūra), samazinot pieejamo aramzemi.	Jānodrošina meliorācijas sistēmu aizsardzība. Pēc būvdarbu pabeigšanas rekultivējamajās teritorijās, kas tiek atgrieztas lauksaimnieciskajā izmantošanā, jāizvērtē augsnes dziļširdināšanas nepieciešamība. Pēc darbu pabeigšanas jāveic meliorācijas atjaunošana, ja tā tika bojāta būvdarbu laikā, lai atjaunotu lauksaimniecisko funkciju. Iespēju robežās minimizēt aizņemto platību un nodrošināt, ka neizmantotās platības tiek atjaunotas	Nav nepieciešams

Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Jēkabpils novada Mežāres un Vīpes pagastu teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums

Vides aspekts	Ietekmes vērtējums	Pasākumi ietekmes mazināšanai	Monitorings
		un atgrieztas lauksaimnieciskajā apritē pēc darbu pabeigšanas.	